

A. 20/1928

ÖSTERBYGDENS
15 DEC 1928
VATTENDOMSTOL

AB 2-1770

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturtekniska byrås arkiv

AB 2-1770

Förslag
till utdikning av mark tillhörande
Sättuna hemtaggning i förslag
Arenberga och Sättuna
i Husby-Arlinghundra socken
och Stockholms län
upprättat år 1927 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

Till denna akt hör 2 lösa riktighetsblad.

Socken, by och hemman	Registreringsnummer	Littera å kartan	Hemmansl.	Ägarens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning.
1	2	3	4	5	6

2 Aug 1927.
 Helt till
 Håren Västhus väg om
 Örnkändersan f W Eklund
 Biterklade gode vän

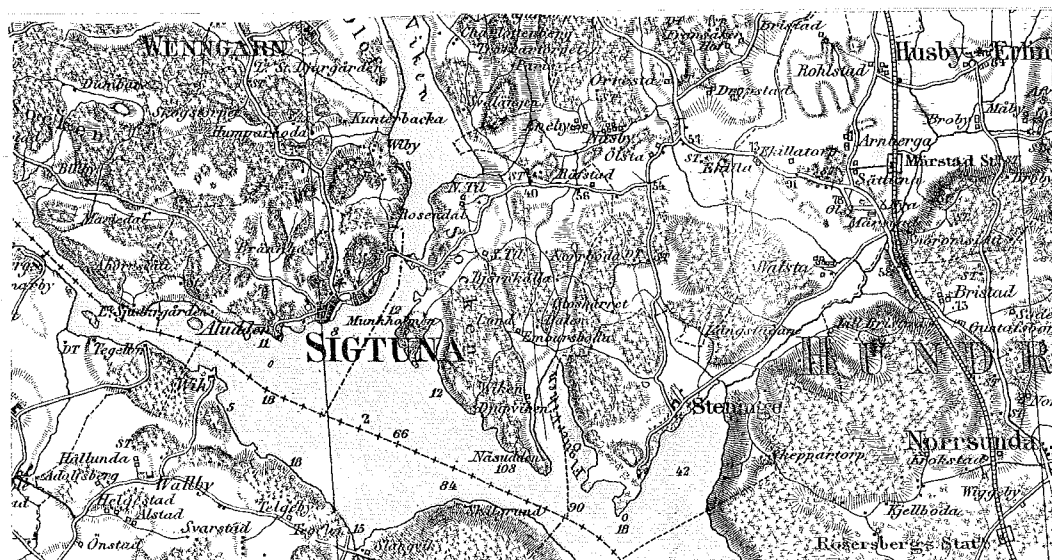
Postnadsfördelningsslag

Fastighet	Registrationsnummer	Ägare namn
Arenberga	3 ²	J. F. Hallenberg
"	3 ¹¹	"
"	3 ⁵	Gösta Hallenström
"	3 ³	"
"	2 ¹	Uppsala Akademi
"	1 ³	Gösta Hallenström
"	1 ²	"
Sättuna	3 ¹	Karl Ask
		Summa

Sökbands	Ej sökbands	Värde före		Värde efter		Förbättr. värde		Deltages i kostnaden					
		företaget		företaget		rings		med	förgräns	för	för		
		kr.	ör.	kr.	ör.	kr.	ör.	pro-cent	rings med	sättnings med			
	1	394	-	636	-	242	-	5.44	210	53	29	82	
	1	557	-	660	-	103	-	2.32	89	78	12	72	
	1	1000	-	1310	-	310	-	6.97	249	74	38	21	
	1	1164	-	1520	-	356	-	8.00	309	60	43	86	
	1	2276	-	2866	-	590	-	13.26	513	16	72	70	
	1	440	-	670	-	230	-	5.17	200	08	28	35	
	1	1378	-	1751	-	373	-	8.38	324	31	45	94	
	1	9515	-	11760	-	2245	-	50.46	1952	80	276	64	
		16724	-	21173	-	4449	-	100.00	3870	-	548	24	

All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den bätnad, som vinner genom av delningen uppkommande jordförbättring

Summa den 2 Augusti 1927
 Sittare
 Stenar Karl Persson
 Ordföranden J. W. Eklund
 Värdelandet golf man.

U t l å t a n d e.

Synemännens utlåtande rörande utdikning av vattenskadad mark tillhörande Arenberga och Sättuna i Husby-Ärtinghundra socken och Stockholms län, avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen år 1927.

L ä g e.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring 2.0 km. sydväst om Husby-Ärtinghundra kyrka samt omedelbart norr om Märsta järnvägsstation. Å bifogade översiktskartan har detsamma markerats med gul färg. Det utgöres endast av odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 21.82 hektar. Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Norrströms vatten-system samt enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med N:ris 61 betecknade nederbördsområdet.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes resolution av den 5 juni 1926 förordnades undertecknad att hand-

lägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökanden vid undersökningen och vid sammanträden i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Sättuna torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdike och lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1.5 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för längre från avloppen belägen mark.

För områdets avdikning föreslås ett huvudavlopp å

kartan betecknat med A-B^{-E} samt ett tvärdike å kartan betecknat med C-B-D och hava desamma markerats med tvenne jämnlöpande röda linier.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet är av ringa omfattning, varför några särskilda hydrografiska beräkningar ej ansetts erforderliga.

Följande dimensioner hava föreslagits:

Bottenbredd 0.3 meter.

Sidolutning 1:1.5.

Bottenlutning minst 0.5:1000.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandenasi företaget ingående mark.

I den vid förrättningen upprättade profilritningen är avloppens djup vid var och en av de längs de samma nedslagna avvägningspålarna angivna, varjeme höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika plat-

ser av de samma framgår i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävningstabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda det samma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan som profilritningen och skall vara påbörjat senast före den 1 juni 1928 samt vara fullbordat före den 1 september 1929. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid, vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Huvudavloppet skär Statens Järnvägars banvall vid 4+44 och följer därefter banvallen till 7+40.

På grund härav har företaget jämlikt vattenlagen 10 kap. 52 § varit översänt till distriktsförvaltningen vid Statens Järnvägars I distrikt och har distriktsförvaltningen i skrivelse den 24 maj 1927 förklarat att från Statens Järnvägars sida intet är att erinra mot förslaget. Innan arbetet påbörjas utefter banan skall vederbörande baningeniör underrättas.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses styrelse, vilken enligt beslut skall bestå av tre ledamöter.

Val av styrelse skall anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Konungens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konungens Befallningshavande må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid avloppens första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde meter genom-

skäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt av-

lopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den

mot diket vända sidan än 1:1. Dikesjord får ej uppläggas på Sta-
tens Järnvägars banvall.
Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 2 st. broar för
samt 1 bro för landsväg
ägoväg och skola de samma utföras med runda cementrör.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrol-
lering av detsamma finns en fixpunkt i form av kors inhuggen i
gränsmärke av betong öster om banvallen och cirka 40 meter från
påle 5. Dess läge i plan samt dess höjde över antaget horison-
talplan äroå såväl plan som profilritningen angiven. Den skall
noga bevaras och får ej döljas av jord eller annat. Borttages el-
ler fördärvas densamma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff
enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Avsyning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras, un-
der dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i lä-
net tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av veder-
börande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna diken skola vart annat år
samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade
slam och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat
senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas.
Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan
angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upp-
tagande. Vid rensning skall iakttagas, att bottenlinien er-
håller det å profilritningen angivna höjdläget.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avlop-
pen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hind-
rar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas,
och skall, därest skada uppstår genom delägares påtagliga åt-
göranden av denne omedelbart avhjälpas. Rättas ej sådant för-
hållande skyndsamt, sedan den försumlige varder därom anmodad,
må den, som lider men av försummelsen, jämlikt vattenlagen
13 kap. 16 § kalla två ojäviga män att hålla besiktning och
äger sedan bristen blivit av dem vitsordad, att på den för-
sumliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall.

Ersättningar.

Synemännen föreskriva jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att ersättning för mark, som åtgår för avloppens utvidgning eller för intrång genom jordupplag vare sig vid arbetets utförande eller vid framtida rensningar ej skall utgå.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget

av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägoogradering varit nödvändig och har densamma verkställt efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,2 meter över nyss nämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1,0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrlägningsgraden 0. d.v.s.

deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppet, vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. har. verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick. värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgrädig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick

medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan det blivande och nuvarande värdet eller det s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. har

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken, som kommer att förbättras genom företaget, omfattar en areal av sammanlagt 21.82 hektar.

Dess blivande värde utgör	21.173.- kronor
---------------------------	-----------------

" nuvarande värde utgör	<u>16.724.- "</u>
-------------------------	-------------------

Förbättringsvärde sålunda.	4.449.- kronor.
----------------------------	-----------------

Vattendomstolsavgift.

Någon vattendomstolsavgift i samband med före-

varande företag erfordras ej.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handlingar. Företaget har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnes genom avdikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad, hans mark därigenom beredes. Då någon framställning att få erlägga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökanden och skall för dessa kostnaders slutliga fördelning, gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovan nämnda tabell.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol, adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klågandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 76 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden någon intressent inlämnat sina till vattendomstolen

ställda besvär.
Ersättning till telegrafverket.

Genom företagets utförande
Sattuna den 2 Augusti 1917.
Ståicus Vant hals sig eyje
O. Bernh. Andersson f. W. O. Blund.

erfordras flyttning av 4 st. stolpar tillhörande telegraf-
verket. Enligt meddelande i protokollets 9 § har Telegrafver-
ket åtagit sig att verkställa arbetet och skall ersättning här-
för utgå med 120.- kronor vilket utbetalas sedan arbetet är
utfört. Telegrafverket äger rätt att utan kostnad disponera
erforderlig mark.

Att hvarvår vör den i detta utlåtande
avsedda syreförädling icke blivit ruin-
den i 1 kap. 85 § vattenlagen. Stads-
tid hos vattendomsalen upförda; bezeugen
Stockholm i Österkyrkhus vattendom-
stols kansli den 16 mars 1928.

Ex officio:

Maurice Haglund

Stämpel: 50 öre

